

**Πανορθόδοξες Συνδιασκέψεις
Έντεταλμένων Όρθοδόξων Εκκλησιών
καί Ίερών Μητροπόλεων
γιά θέματα Αιρέσεων και Παραθρησκείας**

«Έν τούτω γνώσονται πάντες ότι έμοι μαθηταί έστε»

(Ιωαν. γ' 35).

ΙΕ΄ Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη
Έντεταλμένων Όρθοδόξων Εκκλησιών
καί Ίερών Μητροπόλεων γιά θέματα
Αιρέσεων και Παραθρησκείας
(Άλιάρτος Βοιωτίας, 21-23.10.2003)

«Η ποιμαντική αντιμετώπιση των αιρέσεων και των συγχρόνων καταστροφικών λατρειών, προϋποθέτει το λόγο του Κυρίου "έν τούτω γνώσονται πάντες ότι έμοι μαθηταί έστε, έάν αγάπην έχητε έν άλλήλοις" (Ιωάν. γ' 35), πού πραγματώνεται στην Ορθόδοξη Εκκλησία της οποίας πρωτογενές κύτταρο είναι η Ενορία».

Αυτή είναι η κοινή διαπίστωση της ΙΕ΄ Πανορθόδοξης Συνδιάσκεψης Έντεταλμένων Ορθοδόξων Εκκλησιών και Ίερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος, η οποία πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστοδούλου, στο Συνεδριακό Κέντρο της Ι. Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας στην Άλιάρτο Βοιωτίας, από 21-23/10/2003, με την φιλόξενη φροντίδα του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ιερωνύμου και υπό την προεδρία του Σεβ. Μητροπολίτου Νικοπόλεως και Πρεβέζης κ. Μελετίου, Προέδρου της Συνοδικής Επιτροπής επί των Αιρέσεων.

Η Συνδιάσκεψη ασχολήθηκε με το πρόβλημα των αιρέσεων σε επίπεδο Ενορίας και πρότεινε συγκεκριμένους τρόπους αντιμετώπισής του. Η ποιμαντική αντιμετώπιση των αιρέσεων στοχεύει στην ενημέρωση και περιφρούρηση του Ορθοδόξου Πληρώματος και στην βοήθεια προς τα θύματα της πλάνης. Δεν είναι αποτέλεσμα φανατισμού και μισσαλοδοξίας, αλλά πηγάζει από την αγάπη της Εκκλησίας μας προς κάθε άνθρωπο, πλασμένον «κατ' εικόνα και καθ' όμοίωσιν» Θεού (Γεν.1, 26).

Στην Ορθόδοξη Αγιοπατερική Παράδοση γίνεται σαφής διάκριση ανάμεσα στον αιρετικό-θύμα, τον οποίον η Εκκλησία αντιμετωπίζει με αγάπη, και στην αίρεση – πλάνη την οποία ασυμβίβαστα καταπολεμεί.

Διαπιστώθηκε η συντονισμένη επίθεση εναντίον της Ορθοδόξου Εκκλησίας από ποικιλώνυμες αιρέσεις και καταστροφικές λατρείες, μερικές από τις οποίες απειλούν απροσχημάτιστα τους Ορθοδόξους.

Η Εκκλησία έχει χρέος να αγωνίζεται ενάντια σ' αυτή την πρόκληση χρησιμοποιώντας κάθε πνευματικό και νόμιμο μέσο. Παρακαλούνται οι κυβερνήσεις των Ορθοδόξων Κρατών να λάβουν τα ενδεδειγμένα μέτρα προστασίας των πολιτών τους σύμφωνα με τις αποφάσεις των κορυφαίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τις καταστροφικές συνέπειες της ανεξέλεγκτης δράσης των νεοφανών αιρέσεων.

Με βάση τις εισηγήσεις, συζητήσεις και προτάσεις των συνέδρων διατυπώθηκαν οι επόμενες διαπιστώσεις και προτάσεις:

Διαπιστώσεις

1. Η αίρεση αποτελεί αποχώρηση από την Μία Εκκλησία του Χριστού και άρα εκούσια απομάκρυνση από την αγιαστική και σώζουσα Χάρη του Θεού, η οποία υπάρχει μόνο μέσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία.
2. Η ενορία είναι ο ζωτικός χώρος της πολυποίκιλης δράσεως και ποιμαντικής διακονίας της τοπικής εκκλησιαστικής κοινότητας.
3. Οι κληρικοί ως οικονόμοι των μυστηρίων του Θεού, με την αρωγή λαϊκών συνεργατών, έχουν την ευθύνη της διαποιμάνσεως, της διακονίας των πιστών και της οργάνωσης του αντιαιρετικού έργου.
4. Η οριοθέτηση της πίστεως και της Εκκλησίας και ο χαρακτηρισμός ομάδων και προσώπων ως αιρετικών

δεν έχουν σκοπό να θίξουν κάποιους, αλλά να προσδιορίσουν την πλάνη, στοχεύοντας στην διαφύλαξη της ορθής Αποστολικής Πίστεως και στην προστασία των μελών της Εκκλησίας.

5. Η ύπαρξη και δράση των συγχρόνων αιρετικών οφείλεται στα ιδεολογικά και κοινωνικά κινήματα, στην πολιτιστική και πνευματική σύγχυση της εποχής μας και στη συνακόλουθη σχετικοποίηση της αληθείας. Παρατηρείται τάση απομυθοποίησης των αιρέσεων μέσα στα πλαίσια της ανοχής και της «ελεύθερης διακίνησης ιδεών».

6. Η προσπάθειά μας για την περιφρούρηση του πληρώματος της Εκκλησίας από την επίδραση των αιρέσεων προϋποθέτει, αφ' ενός μεν την σωστή γνώση των διδασκαλιών, μεθόδων, λατρειών και δομών των αιρετικών και αφ' ετέρου δε, την γνώση της Ορθόδοξης διδασκαλίας και της ζωής της Εκκλησίας, για να είναι δυνατή η ορθή οριοθέτηση της πίστεώς μας έναντι των ομάδων αυτών.

7. Ως κύριο μέσο άγρας οπαδών, οι αιρετικοί προτάσσουν τη λατρεία των ομάδων τους. Η προσπάθεια αυτή, προσπάθεια συγκρητιστική, παγιδεύει πολλούς χριστιανούς. Η συμμετοχή Ορθοδόξων χριστιανών σε οποιαδήποτε λατρευτική εκδήλωση αιρετικών, είναι ασυμβίβαστη με την ιδιοτητά τους.

8. Στην ποιμαντική μας διακονία δεν πρέπει να λησμονούμε ότι όροι που ανήκουν στην Ορθόδοξη Εκκλησία, όπως για παράδειγμα ο όρος «Εκκλησία», δεν είναι ορθόν να χρησιμοποιούνται για χαρακτηρισμό των όποιων χριστιανικών ομολογιών και ομάδων.

Προτάσεις

1. Είναι απαραίτητο η Ορθόδοξη αντιμετώπιση των αιρέσεων να γίνεται πάντοτε μέσα στην Εκκλησία και ειδικότερα στα πλαίσια της Ενορίας, που είναι το βασικό της κύτταρο. Συνιστάται κάθε προσπάθεια αντιαιρετικής δράσης να εντάσσεται στα πλαίσια των Ενοριών.

2. Η αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκαλούν οι δραστηριότητες των αιρέσεων στην εποχή μας πρέπει να γίνεται με το πνεύμα που επιβάλλει η χριστιανική αγάπη. Άλλωστε η Εκκλησία ως Σώμα Χριστού είναι από τη φύση Της κοινωνία αγάπης.

3. Οι νέες συνθήκες ζωής πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπ' όψιν κατά την αντιμετώπιση των αιρέσεων στα πλαίσια του ενοριακού έργου. Γι' αυτό απαιτείται καλή γνώση του περιεχομένου της Ορθοδόξου πίστεως, εφοδιασμός με τα κατάλληλα πνευματικά όπλα, βίωση της Ορθοδόξου πνευματικότητας και συμμετοχή στο λατρευτικό μας πλούτο.

4. Οι ποιμένες της Εκκλησίας οφείλουν να διευκρινίζουν κατά την Κατηχητική τους διακονία, στο ποίμνιό τους, το ορθόδοξο περιεχόμενο λατρευτικών όρων, που χρησιμοποιούν και οι αιρετικοί με εντελώς διαφορετική έννοια (όπως Χριστός, μυστήριο, λατρεία, θυσία, ιερωσύνη, άσκηση κ.ά.), για να αποφεύγεται η σύγχυση.

5. Είναι ανάγκη να γίνεται αξιοποίηση του λαϊκού στοιχείου για την στελέχωση κάθε ενοριακού έργου και ιδιαίτερα του ευαίσθητου τομέα της αντιαιρετικής διακονίας.

6. Στο δημόσιο διάλογο με την οργανωμένη παραθρησκεία χρειάζεται πολύ προσοχή και να γίνεται μόνο από κατηρητισμένα και ειδικευμένα στελέχη που γνωρίζουν το αντικείμενο.

7. Μιλώντας για διάλογο με την παραθρησκεία δεν εννοούμε ούτε αποκλείομε τον ποιμαντικό διάλογο με τα θύματα της παραθρησκείας. Ένας τέτοιος διάλογος είναι επιβεβλημένος, αρκεί ο ποιμένας να είναι σε θέση να τον διεξάγει σωστά.

8. Η εμφάνιση Ορθοδόξων κληρικών και λαϊκών θεολόγων σε ραδιοτηλεοπτικές συζητήσεις με εκπροσώπους αιρετικών και παραθρησκευτικών ομάδων απαιτεί κατάλληλη προπαρασκευή για να μη προκαλείται σύγχυση στους Ορθοδόξους πιστούς και ενδεχομένως διαφήμιση των αιρετικών δοξασιών.

9. Διαπιστώνεται θρησκευτική ανομοιογένεια στη σύγχρονη Ενορία λόγω μη Ορθοδόξων κατοίκων. Επιβάλλεται ειδική ποιμαντική μέριμνα από την Ενορία για τους μη Ορθοδόξους κατοίκους της.

10. Υποβάλλεται στην Ιερά Σύνοδο η παράκληση να απαιτήσει από την Ελληνική Πολιτεία να ενεργοποιήσει τα Ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για σύσταση Κρατικής Επιτροπής προς αντιμετώπιση της έκνομης δραστηριότητας των καταστροφικών λατρειών, όπως έχουν πράξει άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

11. Απευθύνεται παράκληση προς τις Κυβερνήσεις των Ορθόδοξων Κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ενεργήσουν δεόντως ώστε στο προτεινόμενο σχέδιο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος να μην εξισωθούν η Ορθόδοξη Εκκλησία και οι άλλες χριστιανικές ομολογίες και γνωστές θρησκείες με τις όποιες παραθρησκευτικές ομάδες (sectes-cults).

12. Προτείνεται η λειτουργία από τη Συνοδική Επιτροπή επί των Αιρέσεων Αντιαιρετικού Σεμιναρίου για την ενημέρωση των Εντεταλμένων των Ιερών Μητροπόλεων. Είναι ανάγκη και σε επίπεδο Μητροπόλεων να εκπαιδεύονται τά στελέχη των Ενοριών. Επίσης θα πρέπει να καθιερωθούν περιφερειακές συναντήσεις των Εντεταλμένων, όταν υπάρχει σοβαρό θέμα.

Τα παρόντα Πορίσματα της ΙΕ' Συνδιασκέψεως, γενόμενα αποδεκτά ομοφώνως υπό της Ολομελείας, υποβάλλονται ευσεβάστως προς την Ιεράν Σύνοδον της Εκκλησίας της Ελλάδος προς έγκριση.